

За інженерні кадри

Газета видається

з лютого 1991 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 11 (382) П'ятниця, 23 березня 1990 року.

Виходить раз
на тиждень

Ціна 2 коп.

В РЕКТОРАТІ

19 березня під головуван-
ням ректора Б. І. Мокіна
відбулося чергове засі-
дання ректорату.Учасники засідання обго-
ворили план підвищення
кваліфікації професорсько-
викладацького складу і спі-
робітників інституту.
Перепідготовка здійснювати-
меться як у провідних вуз-
ах країни, так і в стінах
нашого інституту.Розглянуто питання про
створення в інституті фа-
культету фундаментальних
наук, введення в штатний
розпис посади декана цього
факультету.Створення нового стру-
ктурного підрозділу спря-
моване на поліпшення і
поглиблення вивчення таких
фундаментальних навчаль-
них дисциплін як вища ма-
тематика, загальна фізика,
хімія, економіка і організа-ція виробництва, нарисова
геометрія і машинна гра-
фіка та інші.З метою кращої організа-
ції навчального процесу,
повсюдного впровадження
в нього комп'ютерної тех-
ніки і технології ректорат
вирішив створити на фа-
культетах стаціонарні обчис-
лювальні центри. В штат
вводяться посади начальни-
ка, інженерів ОП. Це но-
вовведення буде здійснено
за рахунок спеціалістів ву-
зівського обчислювального
центру.Ректорат розглянув також
питання про обов'язкове
наставництво викладачів
выпускних кафедр на пер-
ших курсах навчання, де-
які заходи на предмет впро-
вадження української мови,
встановлення премій для
студентів, які найкраще
виявили себе в НДРС.

ПОВНОВАЖНІ ПРЕДСТАВНИКИ НАРОДОВЛАДДЯ

**МОКІН БОРИС ІВА-
НОВИЧ**, депутат Верховної
Ради УРСР, професор, до-
ктор технічних наук, ректор
ВПІ.

**ПЕТРОВ ВІКТОР БО-
РИСОВИЧ**, депутат Вінниць-
кої обласної Ради народ-
них депутатів, доцент, кан-
дидат технічних наук, декан
машинобудівного факуль-
тету.

**ДАНИЛЬЧУК МИКОЛА
МИХАЙЛОВИЧ**, депутат Він-
ницької міської Ради наро-
дних депутатів, кандидат
технічних наук, старший ви-
кладач кафедри автомати-
ки та інформаційно-вимірю-
вальної техніки.

**ЛЕЖНЮК ПЕТРО ДЕ-
М'ЯНОВИЧ**, депутат Він-
ницької міської Ради наро-
дних депутатів, доцент,
кандидат технічних наук,
заступник завідуючого ка-
федрою електричних стан-
цій.

**РОДІНКОВ ВАЛЕРІЙ
ІВАНОВИЧ**, депутат Ленін-
ської районної Ради народ-
них депутатів м. Вінниці,
кандидат технічних наук,
доцент кафедри теоретич-
них основ електротехніки.

**ТКАЧЕНКО ІВАН СЕ-
МЕНОВИЧ**, депутат Ленін-
ської районної Ради народ-
них депутатів, доцент, док-
тор економічних наук, за-
ступник завідуючого ка-
федрою прикладної матема-
тики і обчислювальних сис-
тем.

В. І. Родінков і І. С. Тка-
ченко на виборах, які від-
булися 4 березня ц. р. здо-
були перемогу в першому
урі голосування.

На повторне голосування
18 березня ц. р. вийшли

Б. І. Мокін, В. Б. Петров,
М. М. Данильчук і П. М.
Лежнюк, які четвертого бе-
резня набрали відносну бі-
льшість голосів виборців
серед кількох претендентів
на депутатський мандат.

І ось вже в другому турі
голосування в Ленінському
виборчому окрузі № 23 по
виборах до Верховної Ради
УРСР за Б. І. Мокіна від-
дали свої голоси 30415 ви-
борців. Його суперник В. М.

Абрамов набрав лише 25918
голосів.

В цьому раунді голосу-
вання на виборчому окрузі
№ 12 по виборах до облас-
ної Ради народних депутатів
перемогу здобув В. Б. Пе-

тров — 3441 голос або 54
проценти від загальної кі-
лькості учасників голосуван-
ня. О. І. Марченко, яка по-
вторно балотувалася в да-
ному окрузі, завоювала ті-
льки 2221 голос — 34 про-
центи.

Переважну більшість го-
лосів набрали також М. М.
Данильчук і П. М. Лежнюк,
які відібрали представитимуть
своїх виборців у Вінницькій
міській Раді народних де-
путатів.

КОНСПЕКТУВАННЯ НА ЛЕКЦІЇ

Проблема конспек-
тування — не остання
в навчальному процесі.
І не тільки тому, що
конспекти лекцій —
це свого роду підруч-
ник, який допомагає
студенту оволодіти
знаннями, а насамперед
(я в цьому глибоко пе-
реконали) тому, що
конспекти лекцій в
ідеальному розумінні
слова повинні бути ек-
заменом студента, пер-
ед самим собою, твор-
чою лабораторією на
шляху до пізнання і
творення.

Мені можна запе-
речити: «Чи варто
вчити когось, як йому
у власному зошиті кон-
спектувати? Чи дореч-
но взагалі вести мову
з цього приводу?».

Не тільки варто, а
й треба. І ось чому.

Конспектуючи лек-
цію за викладачем,
студент позбавлений
головного — напруги,
дійсної, творчої праці.
Відбувається найпри-
митивніше, найпрости-
ше, що може бути в
навчанні — просте, ме-
ханічне запам'ятову-
вання матеріалу з еле-
ментами його відтворен-
ня в конспекті. Нас-
лідок такої роботи —
однотипні конспекти
лекцій. В них ми не
бачимо обличчя сту-

дента, не відчуваємо
його особистості.

В чому ж причина
такої ситуації і чи
можна працювати по-
іншому?

Думаю, причин тут
багато. Зупинюсь ті-
льки на двох.

Невисокий рівень
підготовки студентів,
відсутність активних
стимулів в праці зму-
шує їх дотримуватись
найпростішого «пра-
вила» — не напру-
жуйся, роби так, як
тобі кажуть. Добре це,
чи погано — не ду-
май, запам'ятовуй те,
що чуєш, воно знадо-
биться на заліку, ек-
замені.

Друга причина —
відсутність належної
методичної підготовки
самих лекторів — ви-
кладачів. Рідко хто з
них скаже: «Не дублю-
йте мене в своїх кон-
спектах, продумайте
все, що я вам говорю,
пропонуйте свої варі-
анти виведення фор-
мул, розв'язування за-
дач, вироблення техні-
чних проблем, не бе-
ріть усього на віру!».

Отже, потрібні нові
методи роботи викла-
дача та студента на
лекції, в основі яких
лежали б ідеї творчого
підходу до справи.

Деякі слова з цьо-

го приводу.

Тема майбутньої
лекції не повинна бути
для студентів «секре-
том». Вони повинні го-
туватись до неї зазда-
легід — знати, які
питання будуть розгля-
датися на занятті, по-
знайомитись до майбу-
тньої лекції з деякою
літературою. Існує,
між іншим, проста за-
кономірність: людина
тільки тоді починає
мислити, творити, коли
в неї є для цього не-
обхідний багаж знань.

Підготовка студентів
до лекції і буде час-
тиною такого багажу,
який сприятиме роз-
витку творчого підходу
до праці на лекції.

Не слід думати, що
значна кількість сьо-
годнішніх студентів
зможе сразу ж пра-
цювати на лекції по-
новому, робити «свої»
конспекти.

На перших порах
це під силу тим сту-
дентам, які найкраще
підготовлені. Система-
тична праця викладачів
і студентів у цьому
напряму спонукає
їх по-іншому працюва-
ти на лекціях, перетво-
рюючи їх в лаборато-
рію пошуку, живої
думки, людських сто-
сунків, чого так бра-
кує сьогоднішній ви-
щій школі.

Д. МЕЛЬНИКОВ,
викладач кафедри
політичної історії
XX століття.

Про мови в школах

Про це зараз багато
говориться й пишеться, пи-
тається і доміслюється. А
якою ж є ситуація на-
справді?

Роз'яснення з цього
приводу дає завідувач
відділом народної освіти
Ленінського райвиконкому
В. С. Зулинський...

В період з 10 по 25
січня нинішнього року
проводилось вивчення гро-
мадської думки працівни-
ками народної освіти спі-
льно з членами батьківсь-
ких комітетів. Внаслідок
серйозної, копійної робо-
ти було з'ясовано можли-
вість переведення ряду
шкіл району на українсь-
ку мову навчання. Кон-
кретно: 44 першокласники
мікрорайону мають перес-
тупити поріг середньої
школи № 7. Для 12 з них
навчання буде вестись ук-
раїнською мовою, решта,
незалежно від мови на-
вчання, ходитимуть в інші
школи району.

Вважаємо доцільним
поступовий перехід СШ
№ 7 на організацію учбо-
во-виховного процесу ук-
раїнською мовою у
зв'язку з надмірним за-
вантаженням школи № 1.

Сто тридцять дітей пі-
дуть у перший клас СШ
№ 10. При опитуванні бу-
ло встановлено, що 80 сі-

мей бажають навчати
своїх дітей російською,
50 — українською. Отже,
вважаємо необхідною ком-
плектацію класів, як з
російською, так і з ук-
раїнською мовами навчання.

В СШ № 15 приїде
105 дітей — 74 сім'ї
прагне, щоб їхні діти
опанували українську, 31
— російську. До речі, рі-
шення останніх — ще не
остаточне. Думаємо ком-
плектацію перших класів
проводити лише з украї-
нською мовою навчання.
Інші діти матимуть змогу
навчатись в СШ № 21,
що знаходиться неподалік
від школи № 15.

У школі номер 16 дві-
сті четверо дітей дошкіль-
ного віку. До вересня ця
кількість зросте в зв'яз-
ку з заселенням нових бу-
динків. Поки що резуль-
тати опитування такі: 125
сім'ей тяжіють до украї-
нської мови навчання, 79 —
до російської. Думаємо,
що раціонально проводити
комплектацію класів з
російською і українською
мовами навчання.

Яка ж ситуація в шко-
лах № 18 та 25?

Дослідження, проведе-
ні учителями, показали,
що кількість сімей, які
бажають навчати своїх ді-
тей на російській та ук-

раїнській мовах, прибли-
зно однакова. Тому учбо-
виховний процес СШ № 18
буде переведено на украї-
нську мову, в СШ № 25
залишиться російська мо-
ва навчання.

Щодо школи № 26.
Опитування батьків зас-
відчило, що на українській
мові навчатиметься 60 ді-
тей, на російській — 70.
Кількість дошкільнят зро-
сте також у зв'язку з ве-
дінням нових житлових
будинків. Тому доречно
перевести школу на украї-
нську мову навчання.
Решту дітей можна влаш-
тувати в школи №№ 2,
4, 21.

По СШ №№ 2, 4, 21,
25, 33, 35 у 1990 році
реорганізацію учбо-
навчального процесу вва-
жаємо недоцільною, адже
переважна більшість опи-
туваних висловились за
навчання своїх дітей ро-
сійською. Тим паче, що
поряд знаходиться чима-
ло шкіл, де навчання буде
вестись на українській мо-
ві.

Сімнадцята школа з
цього року отримає статус
міської фізико-матема-
тичної, набір дітей буде
здійснюватись на конкурс-
ній основі, мова навчання
визначатиметься за бажан-
ням батьків після зараху-
вання дітей у школу.

ЇЇ ДВАДЦЯТА ВЕСНА

На моє запитання, де вона, Наташа Мельник, бачить себе після закінчення інституту, дівчина, третьокурсниця ФАМу, не задумуючись сказала: «Тільки в конструкторському бюро, на підприємстві». І тут же пояснила, чому саме в бюро і лише на заводі.

— Бачите, за роки навчання у вузі я чітко з'ясувала парадокс нашого науково-технічного прогресу. Найперший з них, до речі, найболючіший, — непомірний розрив в часі між перспективною, багатообіцяючою конструкторсько-технологічною розробкою і її практичним впровадженням у серійне виробництво.

— Взяти, хоча б наш інститут. Його вчені на своєму балансі мають десятки, сотні високоякісних розробок, але рідко хто з науковців може стверджувати, що кожна з них отримала громадянство в цехах того чи іншого заводу. Країна несе непоправні збитки, в багатьох позиціях серйозно

власного вибору.

Срібна медалістка, випускниця 25-ої винницької школи, Наташа Мельник в день отримання атестату не стояла на роздоріжжі з отим бентежним «Куди піти вчитися?». Батьки — Іван Григорович і Оксана Миколаївна — ані словом не обмовилися зі своїми порадами відносно майбутньої професії старшої доньки.

«Ну, що ж, в політех, значить, в політех» — тільки і того було мовлено. Знали одне: дочка блискуче встигала в школі з точних предметів, її знання високо оцінювалися педагогами Н. О. Борисовою і П. І. Шапковою. З комп'ютерами познайомилася на практичних заняттях ще будучи старшокласницею. Диво техніки нашого століття полонило розум і мрії дівчини. А відтак і вибір випав на ФАМ, на спеціальність інженера з автоматизації і вимірювальної техніки.

Як і в школі, так і в інституті Наташа вчиться лише на п'ятірці. Щоправда, лише на першому курсі в її матрикюлі значиться одна четвірка, але решта подальших екзамнів засвідчені тільки відмінними оцінками.

І не подумайте, що дівчиною рухає в цьому п'ятірковому «марафоні» юне честолюбство, бажання обов'язково виділитися в групі, на курсі, привернути увагу до своєї персоні. Гадати так, значить, не до кінця зрозуміти Наташу, її вже відстоєне на крипко життєве кредо: кожна робота ґрунтовна, на совість, ґрунтовно, з надійним запасом міцності. Так вона вихована в сім'ї.

Звідси — її цілковите взаєморозуміння з більшістю інститутських викладачів, якого неординарним студентам явно не виста-

чає. Звідси — її нестримне бажання до поглибленого вивчення автоматизації і вимірювальної техніки (Наташа годинами просиджує в науково-технічній бібліотеці, роботою якої вона дуже задоволена).

Її улюблені дисципліни — обчислювальні машини і системи, теоретичні основи електротехніки. До речі, чимала заслуга тут Р. Н. Кветного і О. С. Рядинських — тонких знавців своїх предметів і яскравих, талановитих лекторів.

Серед лабораторних занять Наташа віддає перевагу електронному влаштуванню автоматизації і телемеханіки, а серед самостійних — в аудиторії № 318, де зосереджені факультетські ЕОМ.

Під керівництвом досвідчених наставників М. Д. Нікітчук і А. Я. Кулика дівчина, як і її однокурсники, проводить випробування плат, відшукує підтвердження теоретичних положень, займається побудовою експериментальних кривих, бере участь в наукових дослідженнях. Тобто, повторюю, ґрунтовно і послідовно нагромаджує знання, конче потрібні для майбутньої виробничої діяльності, де пріоритетною буде технічна творчість.

І ще така деталь. Як відмінниця, Наташа має право на індивідуальний графік занять. Та вона ним рідко коли користується. Нарівні з іншими слухає лекції: «Цікаво знати думку викладача», справно виконує всі лабораторні роботи.

— І все ж, Наташо, при всьому твоєму потягові до інженерних предметів, не відчуваєш, чого бракує в житті нашого політеху? — запитую цю вдумливу, аналітично мислячу студентку.

— По-перше, рейтинг далеко не всіх викладачів відповідає сучасним вимогам. Маю на увазі їх загально-культурний рівень. Декому надто бракує інтелігентності, інтелектуальності. А додайте до цього слабку професійну підготовку. Що можна отримати від такого вчителя? Тому не секрет, що лекційні зали нерідко пустують у нас.

— Не до кінця вважаю продумані навчальні плани. Скажімо, так. Зараз нам інтенсивно читають курси телемеханіки, теорії автоматизованого управління, а вже на четвертому курсі приступимо до лабораторних робіт з цих дисциплін. Подібна нестикованість шкідлива. Ми, студенти, розуміємо це, хоча в деканаті і в ректораті сидять, гадаю, непогані методисти.

Що ж, до таких критично мислячих особистостей, як Наташа Мельник, варто прислухатися, серйозно зважати на підмічені ними упущення в організації навчання. Зрештою, виграла б лише справа перебудови вузу.

Вона — ніяк не прагматик. Їй властиве, і не чуже, як казав класик, все людське. Щира шанувальниця Булгакова і Есеніна, Айтматова і Сомерсета Моема... Їй близькі радість і тривоги молоді не тільки країни, але і по той бік океану. Вона — постійний читач «Ровесника».

На календарі Н. Мельник позначена її двадцята весна. Час мрій, захоплень і кожноденної, постійної, наполегливої праці над собою, мета якої — самовдосконалення — духовне, моральне інтелектуальне, професійне. Не байдуже їй доведеться в наші оновлені суспільстві, де в XXI столітті, де понад усе в пошані стануть розум, здібності, культура особистості.

Д. БОРИСОВ.

ОБЕРЕЖНО, ВОГОНЬ!

На жаль, пожежі є ще досить непоодиноким явищем в нашому житті. І переважна більшість їх виникає у квартирах, гуртожитках, індивідуальних житлових будинках. Причини різні. Але основні — це порушення правил протипожежної безпеки при експлуатації електричних та газових приладів, безпечності при курінні.

Так, 30 жовтня минулого року в кімнаті гуртожитку Вінницького музичного училища двоє студентів палили і залишили цигарки на столі. Внаслідок виникла пожежа. Тоді ж у жовтні трапилося коротке замикання електромережі в кімнаті гуртожитку ВШО «Поділля». Вогнем завдано збитків на суму більше 1000 карбованців.

Частою причиною пожеж є самозапалювання телевизорів, залишених ввімкненими без нагляду. Протягом минулого року сталося близько 30 таких випадків, збитки від яких склали понад 6000 карбованців.

Багато порушень пожежної безпеки, які могли б призвести до пожеж з важкими наслідками, виявлено при перевірці гуртожитків політехнічного інституту.

Так, в гуртожитках № 1, 3, 4, 5 і досі спостерігається пожежна небезпека через грубе порушення протипожежних правил. Студенти користуються електронагрівальними приладами в кількостях, які перевантажують електромережу, залишають без нагляду ввімкнені електроприлади, палять в ліжках.

Чимало жильців псують обладнання, що призначене для попередження пожеж і подачі сигналу про їх виникнення. Інші недбайливо ставляться до наочної протипожежної агітації, а дехто і до виконання обов'язків члена пожежної дружини.

Як бачимо, не зроблено висновків з випадку, який стався позаторік в Донецькому інституті радянської торгівлі, де внаслідок безпечності виникла пожежа. Жертвою її стали молоді юнаки і дівчата.

Що ж потрібно робити, щоб застрахувати себе від прикрої несподіванки? Перш за все користуватися справною електропроводкою. Забороняється в кімнатах гуртожитків палити і користуватися електронагрівальними приладами. Не рекомендується встановлювати телевизор поблизу предметів, що легко запалюються, а також поруч опалювальних приладів. Коли телевизор не працює, вилка повинна бути вийнятою з розетки.

Якщо виникло загорання то початковий період ліквідації пожежі слід проводити за такою схемою: відключити електроприлад з електромережі; накрити місце горіння щільною тканиною; якщо горіння не припинилось, застосовувати вогнегасники або воду з пожежних кранів; повідомити про загорання в пожежну охорону по телефону «01»; евакуйовуватися з гуртожитку по сходах маршу.

В. ФЕДОСЕЄВ,
капітан внутрішньої служби,
старший інспектор
Держпожнадзора
Ленінського району м. Вінниці.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

В ДОБРУ ПУТЬ, «ЧАС»

В середині березня відбулося перше установче засідання дискусійно-політичного клубу «Час». Зійшлися викладачі, співробітники, аспіранти, студенти. Були гості з підприємств і організацій міста.

Учасники установчого засідання обговорили Положення про клуб. Вирішено організаційне питання: обрану раду і президента клубу — автора цих рядків.

Потім члени клубу провели дискусію на тему: «Народ і апарат управління: співробітництво чи конфронтація?». З власними думками з цієї суспільно-політичної проблеми поділились 17 осіб.

Із загальної згоди запропоновано теми наступних диспутів. Серед них: «Яка влада у нас і якою ми хочемо її бачити?», «Чи будував Сталін соціалізм? Дві точки зору з даного питання», «Студентський комсомол і незалежна спілка студентів України. В чому різниця їх позицій?».

О. КОЛОС,
президент дискусійно-політичного клубу
«Час», викладач кафедри філософії.

ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

ЩЕ РАЗ ПРО МЕТОД ШИЧКА

людину, сформований у систему, знімає з неї технологічну запрограмованість, яку вона одержала в результаті помилкових поглядів на роль алкокоголю і тютюнової трути, що склалися в суспільстві.

Заняття з освоєння методу проводяться 10 днів, точніше, ввечері, по 2—3 години. Слухачі виконують також домашні завдання. В арсеналі — лекції, бесіди, обговорення їх, аутотренінг, тестування.

Протягом навчання кожному слухачеві надає напружена робота. Але, як показує практика, ефект позбавлення від шкідливих звичок з допомогою методу Шичка перевищує всілякі сподівання. Так, абсолютна більшість запалених курців уже після 3—4 занять

починає відчувати відраду до нікотину і відмовляється від куріння. А загалом всі слухачі, у тому числі закорені алкокоголіки і курці, назавжди розстаються з прив'язаністю до шкідливого тютюну.

Після проходження курсу слухач, аби закріпити нові переконання, пов'язані з відмовою від вживання наркотичної трути, продовжує протягом певного часу вести щоденник і підтримувати зв'язок з викладачем.

За освоєння методу Шичка необхідно внести 50 карбованців. Це, напевне, небагато, якщо порівняти, скільки грошей витрачає на спиртне, цигарки, ліки кожен, хто п'є і курить. Кошти підуть в основному на розвиток руху тверезості, на пропаганду переваг здо-

рового способу життя в області, місті, районі.

Слід підкреслити демократичність згаданого методу. В його основі — добровільність. Крім того, тут немає впливу на організм будь-яких медичних препаратів або гіпнозу, тобто, метод абсолютно не шкідливий для людини.

Переваги методу Г. А. Шичка ще і в тому, що, прослухавши курс, людина сама стає пропагандистом тверезості.

Метод Г. А. Шичка впроваджує обласна рада Всесоюзного добровільного товариства боротьби за тверезість.

Після того, як буде завершена комплектація груп слухачів, просимо повідомити свою адресу, щоб можна було сповістити, коли і куди вам слід з'явитися на заняття.

Заняття з освоєння методу проводяться анонімно, без відриву від виробництва, увечері. Детальну інформацію можна одержати по телефону 7.58.49.

ЛАМБАДА

Якщо у вас є бажання навчитися супертанцеві «Ламбада», записуйтеся на курси. «Ламбада» — це пла-

стика, грація, елегантність і приємне знайомство.

Перші групи розпочинають заняття з 1 квітня

під керівництвом кваліфікованого викладача. Запис проводиться за адресою: Келецька, 98, гуртожиток № 5, з 17 до 22 години.